

Protokoll fra konsultasjonsmøte mellom Røyrvik kommune og Sametinget

16.04.26.

Bærekraftig og forsvarlig barnehagedrift i forhold til organisering, bemanning og kostnader etter forventet reduksjon i antallet barn fra og med barnehageåret 2026-27.

Dato: 16.04.2026

Tid: 13:00-14:00

Sted: Digitalt via teams.

Til stede fra Sametinget : Brita Oskal Eira, Anne Jannok Eira, Stigo Holm og Marja Partapuoli

Røyrvik kommune: Øystein Sende, Milda S. Mellingen

Sekretær/referent: Milda Mellingen

Agenda:

1. Innledning og gjennomgang av konsultasjonsgrunnlaget
2. Framskrivning av barneantall i Røyrvik kommune
3. utfordringer med lavt barneantall og organisering barnehagetilbudet
4. Spørsmål og avklaringer
5. Presentasjon av forslag til ny organisering av Røyrvik barnehage
6. Sametingets innspill til ny organisering
7. Oppsummering av møtet
8. Signering av møteprotokoll

1. Orientering fra kommunedirektør om bakgrunnen for saken

- Bakgrunn for kommunens arbeid med bærekraftig og forsvarlig barnehagedrift i forhold til organisering, bemanning og kostnader ved barnehagetilbudet er en forventet reduksjon i antallet barn, fra og med barnehageåret 2026-27.

For barnehageåret 2026-27 er det antatt at det vil være totalt 11 barn fordelt på Moltmyra 8 barn og Gaavalohke 3 barn. Nåværende bemanning er i tråd med nasjonale normer for barnehage. I 2025 er barnehagen organisert med to avdelinger, med samarbeid om åpningstid og stengetid i tråd med kommunestyrets vedtak i PS 54/25. Med en forventet reduksjon av antall barn til 3 ved Gaavalohke, utfordres nåværende organisering i forhold til avdelinger, bemanning og kostnader.

- Kommunestyrets bestilling (PS 79/2025 i møtet 18.12.25), hvor Kommunestyret ba kommunedirektøren foreta en ny gjennomgang av barnehagen i forhold til bærekraftig og forsvarlig drift for barnehageåret 2026/2027, og legge dette frem som egen sak til kommunestyret (18.06.26).
- Den nye gjennomgangen vil bygge på erfaringene fra prosessen i forbindelse med vedtatt iverksettelse av justert organisering av barnehagen, fra 13.12.25. Denne prosessen tok ca. 2 år grunnet langvarige prosesser med kartlegging av barnehagen, avholdelse av personalmøter, og konsultasjonsmøter med foreldregruppen ved Gaavalohke og Sametinget. Det er ikke aktuelt å gjennomføre en ny prosess med en tidslinje og varighet som sist.

Det ble videre også opplyst om:

- Hva som står igjen av videre prosess og utredningsarbeid
- Gjennomførte workshop med alle ansatte i barnehagen for å identifisere styrker, svakheter og innspill til saken og til vedtekter
- Gjennomførte foreldremøter ved både Moltmyra og Gaavalohke.
- Det er gjennomført konsultasjonsmøte med foreldregruppen ved Gaavalohke. Kommunen ga uttrykk for at konsultasjonsmøtet ble opplevd som ryddig og respektfullt. Det ble videre opplyst om at foreldregruppen ved Gavvalohke uttrykte stor skuffelse og sorg over forslag til ny organisasjonsmodell.

- Foreldregruppen ved Gaavlohke uttrykte også et ønske om å utsette saken til våren 2027 for å se om barneantallet endrer seg.
- Det er avholdt møte i SU
- Høring på forslag til organisasjonsmodell vil bli lagt ut etter konsultasjonsmøtet med Sametinget.

2. Framskriving av barnetall, bemanning, rammeplans innhold og formål og orientering om planlagt prosess frem til politisk behandling i kommunestyret 18.06.2026 (17:10–17:20)

Framskriving viser en fortsatt nedgang i barnetall i Røyrvik.

	2025/2026	Samisk språk	2026/2027	Samisk språk	2027/2028	Samisk språk	2029/2030	Samisk språk	2030/2031	Samisk språk	2031/2032	Samisk språk	2032/2033	Samisk språk
Barnehage														
0-3 år	6	2	4	1	2		2		4		2		2	
4-6år	9	4	9	2	10	2	8	1	2		4		2	
Antall barn	15	6	13	3	12	2	10	1	6	0	6	0	4	0

- En betydelig nedgang i barneantallet har negative konsekvenser for læringsmiljø, ressursbruk og stabil drift.

Bemanning: Minimums bemanning etter dagens organisering (2025-2026).

Avdeling Moltemyra:

Minimum hver dag:

1 pedagogisk leder 100%

2 assistenter/BUA ca 120% for å dekke ped. Tid.

Avdeling Gaavlohke:

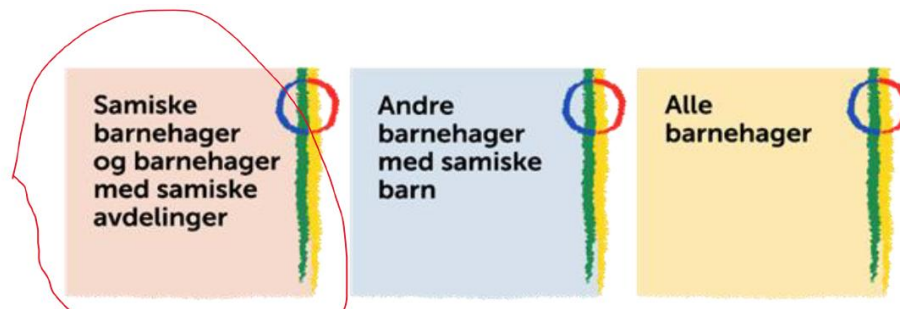
Minimum hver dag:

1 pedagogisk leder 100%

1 assistent/BUA ca 20 % → for å dekke plan. Tid.

Rammeplanens krav til barnehagens innhold, særlig om samisk språk og kultur.

- Presentasjon av 3 ulike modeller for å organisere barnehagen basert på rammeplanens innhold og formål.

Samiske barnehager og barnehager med samiske avdelinger:

- Skal styrke samisk språk, identitet og kultur
- Samiske hovedspråk, personalet må beherske språket og kulturen
- Barnehagen skal være en del det samiske samfunnet
- Skal bevare og utvikle samiske kulturarv og vise kulturelt mangfold
- Bruke tradisjonelle læringsmetoder og aktiviteter tilpasset barna
- Naturforståelse, duodje, joik og fortellinger inngår i innholdet

Andre barnehager med samiske barn:

Samiske barn i barnehage skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap, kultur og identitet uavhengig av hvor i landet de bor. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn utenfor samiske distrikt skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Dette innebærer at samiske barn og foreldre har rett til å forvente at personalet har kjennskap til, og legger vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk.

Alle barnehager:

- Rammeplanen setter tydelig krav til hvordan barnehager skal ivareta samisk kultur og tradisjoner.
- Alle barnehager skal synliggjøre samisk kultur for at barn kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet.

Modeller for arbeid samisk språk og kultur i barnehagen

- SÁMOS
- Fra rammeplan til praksis: Samiske temaer og perspektiver i alle barnehager

Planlagt prosess fram til politiske behandling av saken i kommunestyret 18.06.26

Behandling av sak «bærekraftig og forsvarlig barnehagedrift i forhold til organisering, bemanning og kostnader etter forventet reduksjon i antallet barn fra og med barnehageåret 2026-27», i kommunestyret 18.06.26.

- Involvering og arbeidsmøter med ansatte ved Røyrvik barnehage – 12.03.26
- Foreldremøte med foresatte ved Moltmyra og Gaavalohke – 23.03.26
- Konsultasjonsmøte med foreldregruppen ved Gaavalohke – 07.04.26
- Konsultasjonsmøte med Sametinget – 08.04.26
- SU-møte om forslag til nye vedtekter for Røyrvik barnehage - 09.04.26
- Ny møtedato 15.04.26 (Konsultasjonsmøte med foreldregruppen ved Gaavalohke)
- Ny møtedato 16.04.26 (konsultasjonsmøte med Sametinget)
- Kommunestyret legger ut forslag til nye vedtekter på høring, med høringsperioden 27.04.26 til 08.06.26. Kommunestyret sluttbehandler saken om nye vedtekter 18.06.26.
- Kommunedirektørens forslag til ny organisasjonsmodell for Røyrvik barnehage, legges ut på 3 ukers høring, fra 05.05.26 til 26.05.26.
- Avsluttende konsultasjonsmøte med sametinget 29.05.26.
- Vedtak om bærekraftig barnehage tilbud i Røyrvik kommunestyre 18.06.26.

3. Kommunedirektørens forslag til vedtak

Røyrvik oppvekstsenter – avdeling barnehage

Røyrvik oppvekstsenter, barnehagen, organiseres som én samlet barnehage-avdeling, (hvor antallet barn kan føre til en inndeling i to grupper, én for barn 0–3 år og én for barn 4–6 år).

Barnehagen organiseres med modellen: Andre barnehager med samiske barn i barnehage

Samiske barn har rett til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur, uavhengig av hvor i landet de bor. Barnehagetilbudet til samiske barn utenfor samiske områder skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Dette innebærer at foreldre kan forvente at personalet har kjennskap til og vektlegger samisk kultur som en del av barnehagens innhold. Det skal også legges til rette for at barna får møte samisk språk i barnehagen.

4. Sametingets synspunkter og innspill til kommunedirektørens forslag til ny organisering av barnehagen

Merknader til innkalling og konsultasjonsgrunnlag

Sametinget innledet med å påpeke at innkallingen til konsultasjonsmøtet, sendt 12.03.2026, dessverre ble feilarkivert internt og derfor ikke forelagt relevant avdeling hos Sametinget. Som følge av dette ble Sametinget først oppmerksom på innkallingen etter purring fra Røyrvik kommune. Sametinget påpekte også at innkallingen fra kommunene av 12.03.26 ikke inneholdt forslag til ny organisering, noe Sametinget gjorde kommunen oppmerksom på i vår e-post av 09.04.26. I kommunenes nye invitasjon til konsultasjoner av 10.04.26, ligger en PDF presentasjon som vedlegg, der kommunedirektørens forslag om sammenslåing av barnehageavdelingene fremkommer, og som medfører svekkelse av det samiske barnehagetilbudet.

Sametinget understreket at vi som hovedregel ikke konsulterer dersom vi vurderer at vi ikke er gitt tilstrekkelig tid til forberedelser, slik som i dette tilfellet der vi har i underkant av 5 virkedager til forberedelser og til politisk behandling av Sametingets posisjonsnotat.

Konsekvensene av kommunedirektørens forslaget for det samiske barnehagetilbudet gjorde at vi ønsker å bli konsulert i denne saken..

Fredag 10.04.2026 oversendte Røyrvik kommune oppdatert grunnlag for konsultasjonsmøte.

Sametinget vurderte mandag 13.04.2026 at vilkårene for å gjennomføre konsultasjon var til stede, og oversendte i forkant av møtet et posisjonsnotat til kommunen.

Sametingets synspunkter på forslaget til organisering

Sametinget åpnet konsultasjonsmøte med å uttrykke tydelig at Sametinget er kritiske til kommunedirektørens forslag om å organisere Røyrvik barnehage under rammeplanen «**Andre barnehager med samiske barn**» og ikke videreføre med nåværende modell «**Samiske barnehager og barnehager med samiske avdelinger**».

Sametinget ga deretter uttrykk for følgende:

- Fremskrivingen av barneantall vurderes ikke som et tilstrekkelig og godt nok grunnlag for å gjøre en omorganisering av barnehagedriften fra «**Samiske barnehager og barnehager med samiske avdelinger**» til «**Andre barnehager med samiske barn**». Forslaget til endring til organisering oppfattes som en rettighets nedgang og svekkelse av samiske barns rettigheter i Røyrvik kommune.
- De samiske barna har i dag rett til samisk språkopplæring i barnehagen, og får opplæring i tre samiske språk. Røyrvik kommunen er den eneste kommunen som gir opplæring i alle tre samiske språkene. Det vil også være et tap for det samiske språket som kan ikke erstattes senere.
- Det er uheldig og er et stort tap for de samiske barna og at foreslås bruk av en modell som vil avslutte bruken av sterke språkmodeller i Røyrvik barnehage. Sametinget ga klart uttrykk for at de ikke støtter kommunedirektørens forslag.
- Sametingets syn er at økonomi heller ikke kan være et styrende argument for å endre organisering som fratrukker samiske barn sine språklige rettigheter. Forslaget til endring til organisasjonsmodell vil også ha betydning for kommunens tilskudd hvor det kun er organisering med modellen samiske barnehager og samiske avdelinger som gir maksimalt tilskudd. Kommunens tilskudd vil bli påvirket av hvordan barnehagen organiseres.
- Tap av språk og opplæring samisk språk vil ha betydning for barnas psykososiale utvikling senere i livet og påvirke samiske barn sin helse.

Videre ble det fra Sametinget understreket at:

- Selv om barnegruppen er liten, er det viktig å ta hensyn til dem som faktisk blir berørt av tiltaket, som er barna.

- Samiske barnehager og avdelinger er ikke avhengig av størrelsen på barnegruppen, og antallet samiske barn kan ikke få lov til å begrunne endret organisering. Sametinget viste også til erfaringer fra andre kommuner med lignende svingninger i barneantall, barneantallet kan variere, det kan gå opp og ned over tid.
- En eventuell endret organiseringen vil bety en rettighetsnedgang for samiske barn og føre til et tap av språk opplæring som ikke kan repareres senere. Det har også betydning for barnas kulturelle tilhørighet og identitetsfølelse.

Kommunen ga ved avslutning av konsultasjonsmøtet uttrykk for:

- Prosessen skal sikre tilgang til alle synspunkter og meninger til endret organisasjonsmodell. Alle innspill etter høring vil bli vurdert og vil følge saken videre til kommunestyret sluttbehandling. Forslaget til ny organisasjonsmodell er en av to organisasjonsmodeller fra barnehagens nasjonale rammeplan. Forslaget til modell vil også ivareta og legge vekt på samiske barn sin rett til å bevare og utvikle sitt språk, sin kultur og sin identitet. Barnehagetilbudet vil fortsatt bli tilpasset barnas samiske bakgrunn. Dette innebærer at foreldre kan forvente at personalet har kjennskap til og vektlegger samisk kultur som en del av barnehagens. Det skal også legges til rette for at barna får møte samisk språk i barnehagen.
- Kommunen har behov for å se på hvordan språkressurser kan brukes bedre ved barnehage og skole enn i dag. Kommunen vil diskutere saken med Sametinget under Sametingets besøk i Røyrvik kommune 22.-24.04.2026.
- Kommunen ønsker å utarbeide en 10 årig langsiktig temaplan/språkplan i samarbeid med Sametinget som angir retning og innhold for samisk språk, utvikling, kultur og identitet i Røyrvik. Dette vil også blir diskutert med Sametingets besøk i Røyrvik 22.-24.04.26.

4. Konklusjon

Partene kom ikke til enighet om videre organisering av barnehagen i Røyrvik kommune i dette møtet. Møtet ga likevel viktige og relevante innspill til det videre arbeidet og til kommunens beslutningsgrunnlag. Konsultasjonsmøte ble gjennomført på en verdig og respektfull måte med gjensidig respekt for hverandres situasjons og utgangspunkt.

Sametingets posisjonsnotat til konsultasjonsmøte legges ved protokollen, og gjøres offentlig tilgjengelig.

Det ble enighet om at nytt konsultasjonsmøte mellom Røyrvik kommune og Sametinget umiddelbart etter gjennomført høring på forslaget til ny organisasjonsmodell, som del av arbeidet med prosessen forslag til bærekraftig barnehagetilbud i Røyrvik.

Røyrvik kommune skriver utkast til protokoll etter konsultasjonsmøtet, og sender utkastet til Sametinget for korreksjon og tilbakemelding. Kommunen sender deretter endelig protokoll til Sametinget, til signering.

Underskrift:

Sted/dato:

Representanter for Sametinget:

Protokollen signes med e-signering

Representanter for Røyrvik kommune:

Protokollen signes med e-signering